

بسته

شماره: ۲۰۳/۷۴۱۸۱

تاریخ: ۱۳۸۶/۰۵/۱۶

پوست:

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۷، ۱۱، ۹۵، ۰۳ صبح
تاریخ ثبت: عصر
اقدام کننده: ۸۷، ۵، ۱۶

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه موافقتنامه تجاری اکو (اکوتا) که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و
در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۶/۵/۱۶ مجلس عیناً به تصویب رسیده است،
به پیوست ارسال می گردد.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

لایحه موافقتنامه تجاری اکو (اکوتا)

ماده واحده - موافقتنامه تجاری اکو (اکوتا) مشتمل بر یک مقدمه و سی و نه ماده به شرح پیوست با لحاظ برداشت تفسیری زیر تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

از نظر جمهوری اسلامی ایران، مفاد ماده (۱۷) موافقتنامه، مانع اجراء محدودیتهای مربوط به پولشویی یا مقررات مربوط نمی‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تجاری سازمان همکاریهای اقتصادی

مقدمه

۱ - اعضاء سازمان همکاریهای اقتصادی (که از این پس اکو نامیده می‌شود)، دولت‌های: انتقالی اسلامی افغانستان، جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری قزاقستان، جمهوری قرقیزستان، جمهوری اسلامی پاکستان، جمهوری تاجیکستان، جمهوری ترکیه، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (که از این پس طرفهای متعاقد نامیده می‌شوند)؛

۲ - با انگیزه ناشی از تعهد برای ارتقاء همکاریهای منطقه‌ای برای شکوفائی و ثبات منطقه با روحیه‌ای توأم با تفاهم متقابل و با احترام کامل به اصول برابری حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی همه کشورها؛

۳ - با یادآوری نیت خود برای مشارکت فعال در فرآیند آزادسازی تجارت از طریق کاهش تدریجی تعرفه‌ها و حذف موانع غیرتعرفه‌ای در تجارت و اعلام آمادگی برای همکاری در یافتن راهها و امکاناتی برای تقویت این فرآیند؛

۴ - با به خاطر داشتن اهداف و مقاصد اکو همان‌گونه که در منشور آن، عهدنامه ازمیر و مفاد راهبرد همکاریهای اقتصادی برای منطقه اکو به‌ویژه مواد مربوط به

موافقتنامه چهارچوب در زمینه همکاریهای تجاری اکو تصریح گردیده و با تصدیق اهمیت اصول اقتصاد بازار و تلاش برای هماهنگی سیاست اقتصادی تاحد لزوم به منظور نیل به اهداف این موافقتنامهها؛

۵ - با یادآوری اهمیت حفظ سازگاری با قواعد پذیرفته شده بین‌المللی و نیز اهمیت نظام‌های تجاری آزاد دوجانبه به منظور ترویج توسعه اقتصادی؛

۶ - با اطمینان از این‌که طرفهای متعاهدی که عضو سازمان تجارت جهانی نیستند پیگیری فرآیند الحاق به این سازمان را تداوم خواهند داد و آن طرفهای متعاهد امضاءکننده‌ای که در سازمان تجارت جهانی عضو هستند از طریق حمایت مناسب الحاق آنها را سهولت خواهند بخشید؛

۷ - با توجه به نیاز بی‌درنگ به ارتقاء تجارت درون منطقه‌ای که در حال حاضر سهم ناچیزی از حجم کلی تجارت کشورهای عضو اکو را تشکیل می‌دهد؛

۸ - با توجه به این‌که حقوق و تعهدات ناشی از سایر موافقتنامه‌های بین یک یا چند کشور عضو از یک سو و یک یا چند کشور ثالث از سوی دیگر تحت تأثیر مفاد این موافقتنامه قرار نخواهند گرفت؛

۹ - با اعتقاد بر این‌که این موافقتنامه فضایی جدید برای روابط اقتصادی میان طرفهای متعاهد و به‌ویژه برای توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری به وجود می‌آورد که برای توسعه اقتصادی ضروری است؛
در موارد زیر به توافق رسیده‌اند:

ماده ۱ - تعاریف

از نظر موافقتنامه تجاری اکو که بعد از این «موافقتنامه» نامیده می‌شود:

۱ - «طرفهای متعاهد» یعنی دولتهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اکو) که به این موافقتنامه ملحق می‌شوند.

۲ - «وضعیت بحرانی» یعنی بروز یک وضعیت استثنائی که در آن واردات انبوه کالاها و فرآورده‌های ترجیحی موجب صدمه شدید یا تهدید به صدمه شدید گردد و اقدام متقابل فوری را ایجاب نماید.

۳ - «کالا» یعنی اجناس و کالاهائی براساس نظام هماهنگ شده توصیف و

کدگذاری کالا طبقه‌بندی شده‌اند اعم از مواد اولیه و خام، کالاهای نیمه‌ساخته یا نهائی که به‌وسیله بخشهای صنعتی، کشاورزی و معدنی طرفهای متعاقد تولید شده باشند.

۴ - «رفتار ملل کامله‌الوداد» یعنی اعمال غیرتبعیض‌آمیز تعرفه‌ها، شبه‌تعرفه‌ها و موانع غیرتعرفه‌ای.

۵ - «مانع غیرتعرفه‌ای» یعنی هرگونه تدبیر، مقرر یا رویه‌ای به غیر از «تعرفه‌ها» و «شبه‌تعرفه‌ها» که اثر آن محدودیت واردات یا ایجاد اختلال قابل توجه در تجارت باشد.

۶ - «شبه‌تعرفه‌ها» یعنی عوارض یا کارمزدهای مرزی غیر از «تعرفه‌ها» در مورد معاملات تجاری خارجی که دارای اثری مانند تعرفه هستند و فقط بر واردات وضع می‌گردند، اما شامل آن دسته از عوارض و مالیاتهای غیرمستقیم نمی‌شوند که به همان شیوه بر فرآورده‌های مشابه داخلی وضع می‌شوند. عوارض وارداتی مربوط به خدمات خاص ارائه شده، به عنوان اقدامات شبه‌تعرفه‌ای شناخته نمی‌شوند.

۷ - «برپایه بخشی» یعنی ترتیبات بین طرفهای متعاقد راجع به حذف یا کاهش موانع تعرفه‌ای، غیرتعرفه‌ای و شبه‌تعرفه‌ای و همچنین سایر اقدامات مربوط به ترغیب تجارت یا همکاری در مورد فرآورده‌های خاص یا گروههایی از فرآورده‌ها که از لحاظ مصرف نهائی یا تولید ارتباط نزدیکی با هم دارند.

۸ - «کالاهای حساس» یعنی کالاهائی که توسط یک طرف متعاقد به عنوان کالای حساس اعلام می‌گردد.

۹ - «صدمه شدید» یعنی یک لطمه چشمگیر کلی در وضعیت یک صنعت داخلی، فرآورده‌های نظیر یا مشابه ناشی از افزایش قابل ملاحظه واردات ترجیحی به نحوی که از لحاظ درآمد، تولید یا اشتغال باعث زیانهای قابل ملاحظه و غیرقابل تحمل در کوتاه‌مدت گردد. بررسی این اثرات در صنعت داخلی ذی‌ربط شامل ارزیابی سایر عوامل و شاخص‌های مربوطه اقتصادی نیز خواهد بود که در وضعیت صنعت داخلی آن فرآورده اثر می‌گذارند.

۱۰ - «تعرفه» یعنی حقوق گمرکی، سود بازرگانی یا هرگونه عوارض بر واردات که در جدول تعرفه ملی یک طرف متعاقد درج گردیده است.

۱۱ - «تهدید صدمه شدید» یعنی صدمه‌ای شدید که به وضوح قریب‌الوقوع

است. تصمیم درباره قریب الوقوع بودن باید مبتنی بر واقعیات باشد و نه صرفاً بر اساس ادعا، گمان یا احتمال بعید.

ماده ۲ - تأسیس و اهداف

- ۱ - اصول زیر بر این موافقتنامه حاکم خواهند بود:
  - الف - این موافقتنامه بر اساس اصول کلی رفتار متقابل و منابع دوجانبه استوار بوده و اجراء خواهد شد به نحوی که کلیه طرفهای متعاقد، با در نظر گرفتن سطح توسعه اقتصادی و صنعتی مربوط خود، الگوی تجارت خارجی و سیاستها و نظامهای تعرفه‌ای خود، به صورت عادلانه از فوائد آن بهره‌مند شوند؛ و
  - ب - این موافقتنامه به صورت تدریجی اجراء خواهد شد و در مراحل متوالی با بازنگری‌های ادواری ادامه خواهد یافت.
- ۲ - به موجب این موافقتنامه طرفهای متعاقد سازوکاری را به منظور ترغیب و تداوم همکاریهای اقتصادی و تجاری بین طرفهای متعاقد از طریق مبادله امتیازات متقابل طبق این موافقتنامه برقرار می‌کنند.
- ۳ - مفاد، قواعد، مقررات، تصمیمات، تعهدات و پروتکل‌های مندرج در این موافقتنامه حاکم بر آن خواهند بود.
- ۴ - اهداف این موافقتنامه عبارتند از ترویج، پشتیبانی و افزایش تجارت منطقه‌ای بر اساس اصول مشترک و تحکیم همکاریهای اقتصادی میان دولت‌های عضو اکو از طریق حذف موانع غیر تعرفه‌ای، کاهش تعرفه‌ها و مبادله امتیازات و به‌ویژه:
  - الف - توسعه هماهنگ روابط اقتصادی میان طرفهای متعاقد از طریق بسط تجارت؛
    - ب - فراهم نمودن شرایط رقابت عادلانه برای تجارت بین طرفهای متعاقد؛
    - ج - کمک به رونق تجارت درون منطقه، روان‌سازی جریان اجناس و کالاها و گسترش تجارت جهانی؛ و
    - د - افزایش قابل ملاحظه فرصت‌های سرمایه‌گذاری مرتبط با تجارت در قلمرو طرفهای متعاقد.
  - ه - طرفهای متعاقد مفاد این موافقتنامه را در پرتو اهداف آن و طبق اصول

پذیرفته شده بین‌المللی تفسیر و اجراء خواهند کرد.

فصل ۱ - کالاها

ماده ۳ - شمول

۱ - مقررات این فصل در مورد کالاهائی که مبدأ آنها قلمرو طرفهای متعاقد ذی‌ربط است و قراردادهای بازرگانی که بین اشخاص حقیقی و حقوقی طرفهای متعاقد در خصوص این کالاها منعقد شده است به استثناء کالاهای حساس که نباید بیش از یک درصد (۱٪) خطوط تعرفه‌ای شش رقمی باشد، اعمال خواهد شد. فهرست کالاهای حساس که توسط طرفهای متعاقد اعلام می‌شود، پیوست موافقتنامه خواهد بود و طرفهای متعاقد می‌توانند آن را به طور ادواری به‌گونه‌ای که به صورت متقابل مورد موافقت قرار می‌گیرد، بازبینی کنند.

۲ - این موافقتنامه از جمله شامل ترتیبات مربوط به موارد زیر خواهد بود:

الف - موانع غیرتعرفه‌ای؛

ب - شبه تعرفه‌ها؛

ج - تعرفه‌ها.

ماده ۴ - تعرفه بر واردات کالاها

۱ - با لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، جز در مواردی که در آن ذکر شده باشد، هیچ‌گونه تغییری در جهت افزایش نرخ‌های تعرفه اعمال شده بر واردات بدون تأیید شورای همکاری صورت نخواهد گرفت. طرفهای متعاقد نرخ تعرفه‌های اعمال شده خود را به یکدیگر اعلام خواهند کرد.

۲ - در مورد هر یک از کالاها، نرخ‌های پایه تعرفه و کاهش‌های متوالی توافق شده به موجب این موافقتنامه طبق اصول رفتار ملل کامله‌الوداد اعمال خواهد شد.

۳ - هر طرف متعاقد در مورد هر یک از طرفهای متعاقد دیگر که عضو سازمان جهانی تجارت نیست رفتاری را که مطلوبیت کمتری از رفتار اعمال شده با اعضاء سازمان تجارت جهانی نداشته باشد در ارتباط با تعرفه‌ها، شبه تعرفه‌ها موانع

غیر تعرفه‌ای و حمایت از حقوق مالکیت معنوی که در حیطه این موافقتنامه می‌گنجد، اعمال خواهد کرد.

۴ - با لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، طرفهای متعاقد موافقت می‌کنند که نرخ تعرفه کالاها را به شرح زیر کاهش دهند:

الف - کاهش تعرفه‌ها ظرف حداکثر پانزده سال برای دولت انتقالی اسلامی افغانستان و هشت سال برای سایر طرفهای متعاقد تا حداکثر پانزده درصد (۱۵٪) به عنوان بالاترین حد تعرفه؛

ب - تمام کالاهائی که عملاً تا تاریخ لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه بین طرفهای متعاقد مبادله می‌گردند فهرست مثبت را تشکیل می‌دهند، به استثناء کالاهائی که در فهرست منفی اعلام شده توسط یک طرف متعاقد منعکس می‌گردد. جدول تعرفه‌های اعمال شده مربوط به فهرست مثبت کالاها توسط هر یک از طرفهای متعاقد اعلام خواهد شد؛

ج - فهرست مثبت کالاها باید به تدریج و به تناسب در هشت مرحله مساوی به صورت سالیانه گسترش یابد به گونه‌ای که حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) کالاهای خطوط تعرفه‌ای را تحت پوشش قرار دهد؛

د - هر یک از طرفهای متعاقد با توجه به میزان کاهش تعرفه مقرر شده، جدول امتیازات برای کاهش تدریجی و فزاینده تعرفه‌های اعمال شده خود را به منظور رساندن بالاترین نرخ تعرفه هر یک از اقلام به حداکثر پانزده درصد (۱۵٪) در پایان هشت سال به تمام دولت‌های عضو اطلاع خواهد داد. کاهش تعرفه‌های اعمال شده نباید کمتر از ده درصد (۱۰٪) تعرفه‌های موجود در هر سال باشد.

ماده ۵ - عوارض شبه تعرفه‌ای بر واردات کالاها

۱ - طرفهای متعاقد یکدیگر را از انواع عوارض شبه تعرفه‌ای و معادل حقوق گمرکی و سود بازرگانی آنها آگاه خواهند ساخت.

۲ - با لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، در تجارت بین طرفهای متعاقد هیچ‌گونه عوارض شبه تعرفه‌ای جدید بدون تأیید شورای همکاری وضع نخواهد شد.

۳ - کلیه عوارض شبه تعرفه‌ای که اثری معادل حقوق گمرکی و سود بازرگانی

بر واردات دارند، ظرف دو سال از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه ملغی خواهد شد.

ماده ۶ - اقدامات مربوط به موانع غیر تعرفه‌ای واردات و اقداماتی که اثر معادل دارند

هیچ‌گونه ممنوعیت یا محدودیتی به غیر از تعرفه‌ها، توسط هر یک از طرفهای متعاقد از طریق سهمیه‌ها، سایر محدودیت‌های مقداری، مجوزهای واردات، یا سایر اقدامات محدودکننده درمورد واردات از سایر طرفهای متعاقد، به جز مواردی که در این موافقتنامه تصریح گردیده است ظرف دو سال بعد از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه اعمال نخواهد شد.

ماده ۷ - رفتار ملی

درمورد فرآورده‌های هر یک از طرفهای متعاقد که به طرف متعاقد دیگری وارد می‌شود، رفتاری با مطلوبیت کمتری نسبت به فرآورده‌های مشابهی که در داخل تولید می‌شود از لحاظ تمامی قوانین، مقررات و سایر الزاماتی که بر فروش، پیشنهاد فروش، خرید، حمل و نقل، توزیع یا مصرف آنها اثر می‌گذارد، اعمال نخواهد شد.

ماده ۸ - حقوق گمرکی و سود بازرگانی صادرات و عوارض دارای اثر معادل طرف‌های متعاقد بین خود هرگونه حقوق گمرکی و سود بازرگانی صادرات و عوارضی را که دارای اثری معادل است، به تدریج و ظرف دو سال بعد از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه ملغی خواهند کرد.

ماده ۹ - محدودیت‌های مقداری در صادرات و اقداماتی که اثر معادل دارد

۱ - در تجارت بین طرف‌های متعاقد هیچگونه محدودیت مقداری جدید در صادرات یا اقداماتی که اثری معادل دارند، اعمال نخواهد شد.

۲ - کلیه محدودیت‌های مقداری و اقدامات دارای اثر معادل بر صادرات فرآورده‌هایی که مبدأ آنها قلمرو طرفهای متعاقد است، ظرف دو سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه ملغی خواهند گردید.

ماده ۱۰ - حفظ ارزش امتیازات

پس از لازم الاجراء شدن این موافقتنامه، هیچ یک از طرفهای متعاقد بدون اجازه شورای همکاری، به امتیازات اعطاء شده قبلی، از طریق وضع حقوق یا عوارض یا رویه‌های محدودکننده تجاری بیش از آنچه که قبلاً وجود داشته است، خدشه وارد نخواهد کرد یا آنها را ملغی نخواهد ساخت. مفاد این ماده در مورد اقدامات مربوط به ضد قیمت شکنی (ماده ۲۰)، اقدامات حفاظتی (ماده ۲۱) و اقدامات مربوط به تراز پرداختها (ماده ۲۵) اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۱ - شفافیت

قوانین، مقررات و سایر اقدامات ذی ربط که دارای کاربرد عمومی هستند از جمله استانداردهای فنی، مشخصات و گواهینامه‌هایی که مربوط به نحوه اجراء این موافقتنامه می‌شوند و یا بر نحوه اجراء آن تأثیر دارند، ظرف مدت سی روز منتشر خواهند شد یا اگر انتشار آنها عملی نباشد، در دسترس عموم قرار خواهند گرفت.

فصل ۲ - مقررات عمومی

ماده ۱۲ - قواعد مبدأ

۱ - طرفهای متعاقد تأیید می‌نمایند که قواعد مبدأ برای اعمال امتیازات تعرفه‌ای اعطاء شده به موجب مقررات این موافقتنامه ضروری است و بدین منظور موافقت می‌کنند که قواعد مبدأ اکو که پیوست این موافقتنامه شده است را به‌مورد اجراء بگذارند.

۲ - با فرآورده‌های مندرج در جدول ملی امتیازات منضم به این موافقتنامه مطابق مفاد این موافقتنامه رفتار خواهد شد.

۳ - طرفهای متعاقد به منظور حصول اطمینان از اعمال مؤثر و هماهنگی قواعد مبدأ اکو و تا حد امکان کاهش تشریفات وضع شده مرتبط با تجارت و نیل به راه حل‌های رضایت‌بخش متقابل درمورد مشکلات ناشی از اعمال قواعد مبدأ اکو، اقدامات

مقتضی از جمله بررسی‌های منظم به وسیله شورای همکاری و ترتیبات مربوط به همکاریهای اداری را اتخاذ خواهند کرد.

۴ - طرفهای متعاقد موافقت می‌کنند که مشکلات و ناسازگاری‌های حاصله که ممکن است بر اثر اتخاذ و اجراء قوانین و مقررات مربوط به قواعد مبدأ برای تجارت و صنعت کشورهای صادرکننده ایجاد شود، باید به حداقل کاهش داده شود و ضرورت حمایت از مصرف‌کنندگان در مقابل دستورالعمل‌های نادرست یا گمراه‌کننده باید مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۱۳ - حمل و نقل

۱ - طرفهای متعاقد موافقت می‌کنند تا اقدامات مناسب را برای توسعه و بهبود زیرساختها و تأسیسات حمل و نقل و تسهیلات حمل و نقل به منظور تسریع رشد تجارت در منطقه اکو و در چهارچوب موافقتنامه تجارت ترانزیت اکو و موافقتنامه چهارچوب حمل و نقل ترانزیتی به عمل آورند.

۲ - طرفهای متعاقد با توجه به نیاز کشورهای عضو محصور در خشکی موافقت می‌نمایند که اصل عبور (ترانزیت) آزاد، شرطی ضروری برای ارتقاء تجارت در منطقه اکو به‌شمار می‌رود.

ماده ۱۴ - بازپرداخت مالیات داخلی

بازپرداخت عوارض و مالیاتهای داخلی بر کالاهائی که به قلمرو یکی از طرفهای متعاقد صادر گردیده است نباید بیش از میزان عوارض و مالیاتی باشد که در داخل بر این کالاها وضع شده است.

ماده ۱۵ - استثنائات

الف - استثنائات عمومی:

۱ - این موافقتنامه مانع از ممنوعیت یا محدودیت واردات، صادرات یا عبور (ترانزیت) کالا که بنا به دلایل امنیت ملی، اعتقادات دینی، اخلاق عمومی، امنیت

عمومی، حفظ سلامت و حیات انسانها، حیوانات یا گیاهان، یا تعقیب اهداف بهداشتی و قرنطینه‌ای، حفظ گنجینه‌های ملی دارای ارزش‌های هنری، تاریخی، یا باستان‌شناسی، حمایت از حقوق مالکیت معنوی یا قواعد مربوط به طلا یا نقره یا حفاظت از منابع طبیعی پایان‌پذیر موجه هستند، در صورتی که این‌گونه اقدامات در خصوص محدودیت تولید یا مصرف داخلی مؤثر باشند، نخواهد بود. مع‌هذا، این‌گونه ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌ها نباید به ابزاری جهت اعمال تبعیض اختیاری یا برقراری محدودیت پنهان در تجارت بین طرفهای متعاقد تبدیل شود.

۲ - به موجب بند (۱)، هیچ‌چیزی در این موافقتنامه، حق هر یک از طرفهای متعاقد را نسبت به اتخاذ هرگونه تدبیر مربوط به مقررات عمومی که لازم تشخیص دهد، سلب نخواهد کرد، مشروط بر این که این اقدامات ناظر به موارد زیر باشند:

الف - تحویل مواد قابل شکافتن و منابع مواد پرتوزا و کاربرد ضایعات پرتوزا؛

و

ب - اقدامات مربوط به ایفاء تعهدات طبق منشور ملل متحد جهت حفظ صلح و امنیت بین‌المللی.

ب - استثنائات امنیتی

هیچ‌چیزی در این موافقتنامه، هر یک از طرفهای متعاقد را از اتخاذ اقداماتی که در موارد زیر لازم تشخیص می‌دهد، منع نخواهد کرد:

الف - جلوگیری از افشاء اطلاعات محرمانه‌ای که بر خلاف مصالح امنیتی اساسی آن است.

ب - حفظ مصالح امنیتی اساسی یا اجراء تعهدات بین‌المللی یا سیاست‌های ملی آن مانند سیاست‌های مربوط به:

(۱) - نقل و انتقال اسلحه، مهمات و تجهیزات جنگی، مشروط بر این‌که این‌گونه اقدامات به شرایط رقابت در خصوص فرآورده‌هایی که خاص مقاصد نظامی نیست و همچنین به جابجایی سایر کالاها، مواد و خدمات که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم نیازهای تأسیسات نظامی را تأمین می‌کند، صدمه نزنند؛ یا

(۲) - منع گسترش سلاح‌های بیولوژیکی و شیمیایی، سلاح‌های هسته‌ای یا

سایر مواد منفجره هسته‌ای؛ یا

(۳) - اقداماتی که در زمان جنگ یا سایر تنش‌های شدید بین‌المللی اتخاذ شده

است.

ماده ۱۶ - انحصارات دولتی

۱ - طرفهای متعاقد هرگونه انحصار دولتی را که جنبه بازرگانی دارد، به تدریج تعدیل خواهند کرد به نحوی که تا پایان سال هشتم پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه اطمینان حاصل شود که هیچ‌گونه تبعیضی درخصوص شرایطی که به موجب آن کالاها تهیه و معامله می‌شود بین اتباع طرفهای متعاقد وجود ندارد. اقدامات متخذه جهت اجراء این هدف به اطلاع شورای همکاری خواهد رسید.

۲ - مفاد این ماده درمورد هر تشکیلاتی که از طریق آن مقامات ذی‌صلاح طرفهای متعاقد به موجب قانون یا در عمل، مستقیم یا غیرمستقیم بر واردات یا صادرات بین طرفهای متعاقد اعمال نظارت، تصمیم‌گیری یا به صورت محسوس اعمال نفوذ می‌کنند، اعمال خواهد شد. این مقررات درمورد انحصاراتی که از سوی یکی از طرفهای متعاقد به دیگران واگذار شده نیز اعمال خواهد شد.

ماده ۱۷ - پرداخت‌ها

۱ - پرداخت‌های مربوط به تجارت کالا بین طرفهای متعاقد به پول رایج قابل تبدیل و انتقال این‌گونه پرداخت‌ها به قلمرو طرفهای متعاقد عضو این موافقتنامه که بستانکار در آن اقامت دارد، از هرگونه محدودیتی معاف خواهد بود.

۲ - طرفهای متعاقد از وضع هرگونه محدودیت ارزی یا اداری درخصوص اعطاء بازپرداخت یا دریافت اعتبارات کوتاه مدت و میان مدت برای تجارت کالا با مشارکت یک شخص مقیم، خودداری خواهند کرد.

۳ - علی‌رغم مقررات بند (۲)، هرگونه اقدام درخصوص پرداخت‌های جاری مربوط به نقل و انتقال کالا، طبق شرایط مندرج در ماده (۸) موافقتنامه صندوق بین‌المللی پول انجام خواهد گرفت.

ماده ۱۸ - کمک‌های دولتی

۱ - هرگونه کمک مالی اعطائی از سوی یک طرف متعاقد یا از طریق منابع آن طرف متعاقد به هر شکلی که با حمایت از بعضی کالاها موجب اختلال یا تهدید به اختلال در رقابت باشد، تاحدی که در تجارت آن طرف متعاقد و سایر طرفهای متعاقد تأثیر بگذارد مغایر با اجراء صحیح این موافقتنامه تلقی خواهد شد.

۲ - مقررات بند (۱) شامل فرآورده‌های کشاورزی نخواهد شد.

۳ - ضوابطی که براساس آنها رویه‌های خلاف بند (۱) مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت و نیز قواعد مربوط به اجراء آنها در پیوست این موافقتنامه منعکس خواهد شد.

۴ - طرفهای متعاقد شفافیت در زمینه کمک‌های دولتی را از جمله از طریق ارسال گزارش سالانه به شورای همکاری در مورد کل مبلغ کمک‌های اعطائی و نحوه توزیع آنها و از طریق فراهم نمودن اطلاعات راجع به طرحهای کمک و هر یک از موارد خاص کمک‌های دولتی برای سایر طرفهای متعاقد، برحسب درخواست تضمین خواهند نمود.

۵ - چنانچه طرف متعاهدی تشخیص دهد که یک عمل خاص:

الف - مغایر با مفاد بند (۱) است و به موجب قواعد اجرائی موضوع بند (۳) به حد کفایت مورد توجه قرار نگرفته است؛ یا

ب - در نبود قواعد مزبور، اگر چنین عملی موجب لطمه جدی یا تهدید به لطمه جدی به منافع آن طرف متعاقد گردد یا صدمه شدید مادی به صنعت داخلی آن وارد کند،

می‌تواند به موجب شرایط و طبق مفاد مندرج در ماده (۲۱) نسبت به اتخاذ اقدامات مقتضی اقدام نماید.

ماده ۱۹ - حمایت از حقوق مالکیت معنوی

۱ - طرفهای متعاقد، حقوق مالکیت معنوی را اعطاء و از حمایت از حقوق مزبور براساس عدم تبعیض از جمله اقداماتی برای اعطاء و اجراء چنین حقوقی اطمینان حاصل خواهند کرد.

۲ - از نظر این موافقتنامه «حمایت از حقوق مالکیت معنوی» به ویژه شامل حمایت از حق تألیف برنامه‌ها و پایگاه‌های داده‌های رایانه‌ای، حقوق همسایگی، میراث باستان‌شناسی، علائم تجاری، علائم جغرافیایی، طرح‌های صنعتی، حق اختراع، گونه‌های گیاهی و نیز دانش سنتی، اطلاعات و دانش فنی افشا نشده می‌شود.

۳ - حمایت‌ها باید به تدریج افزایش یابند و قبل از سال هشتم پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه به سطحی که متناسب با استانداردهای اساسی موافقتنامه‌های چندجانبه که در پیوسته‌های موافقتنامه منعکس خواهند شد، برسند.

۴ - طرفهای متعاقد درخصوص موضوعات مربوط به حقوق مالکیت معنوی همکاری خواهند کرد. طرفهای متعاقد برحسب تقاضای هر یک از طرفها، درخصوص این موضوعات به‌ویژه فعالیت‌های مربوط به کنوانسیونهای بین‌المللی موجود یا آتی راجع به هماهنگی، اداره و اجراء مالکیت معنوی و نیز فعالیت در سازمانهای بین‌المللی مانند سازمان تجارت جهانی و سازمان جهانی مالکیت معنوی و نیز روابط طرفهای متعاقد با کشورهای ثالث درباره موضوعات مالکیت معنوی جلسات مشورتی کارشناسی تشکیل خواهند داد.

ماده ۲۰ - قیمت‌شکنی و اقدامات ضد قیمت‌شکنی

طرفهای متعاقد به منظور بی‌اثر نمودن یا جلوگیری از قیمت‌شکنی و رویه‌های تجاری غیرمنصفانه، ظرف یک سال پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه نسبت به تهیه قواعد ضد قیمت‌شکنی که قرار است دراجراء اقدامات ضد قیمت‌شکنی رعایت شود، اقدام خواهند کرد. قواعد مزبور که حاکم بر اقدامات ضد قیمت‌شکنی می‌باشد، تدوین و به این موافقتنامه پیوست خواهند شد.

ماده ۲۱ - اقدامات حفاظتی عمومی

۱ - هرگاه فرآورده‌ای که مشمول امتیازات مربوط به ترجیحات این موافقتنامه است، تحت چنان شرایطی یا در چنان مقادیری به قلمرو یکی از طرفهای متعاقد وارد شود که سبب صدمه جدی یا تهدید به صدمه جدی در طرف متعاقد وارد کننده گردد، طرف متعاقد وارد کننده مربوط می‌تواند با مشورت قبلی، به‌جز در شرایط بحرانی، امتیاز اعطائی

به موجب این موافقتنامه را به طور موقت و بدون تبعیض به حال تعلیق درآورد. چنانچه اقدام مزبور صورت بگیرد، طرف متعهده‌ی که مبادرت به این اقدام می‌کند، مراتب را به طرف(های) متعاقد ذی‌ربط اطلاع خواهد داد و دبیرخانه آکو را نیز مطلع خواهد کرد و با طرف متعاقد ذی‌ربط به مشورت خواهد پرداخت و تلاش خواهد کرد به منظور چهاره‌جونی برای مسأله به توافق متقابل قابل‌پذیرشی برسد.

۲ - به ویژه چنانچه قرار باشد فرآورده‌ای در چنان مقادیر زیادی و تحت چنان شرایطی وارد شود که سبب موارد زیر یا تهدیدی در این زمینه شود:

الف - صدمه جدی به تولیدکنندگان داخلی فرآورده‌های مشابه یا مستقیماً رقابتی در قلمرو طرف متعاقد وارد کننده؛ و یا

ب - اختلال جدی در هر یک از بخشهای اقتصادی مربوط یا مشکلاتی که موجب وخامت وضعیت اقتصادی یک منطقه گردد.

طرف متعاقد ذی‌ربط می‌تواند براساس شرایط و طبق روش مندرج در ماده (۲۴)، نسبت به اتخاذ اقدامات مقتضی اقدام نماید. این گونه اقدامات باید:

- با اهداف این موافقتنامه سازگار باشد؛

- بدون تبعیض نسبت به واردات از کلیه طرفهای متعاقد اجراء شود؛

- تا زمانی و تا حدی اجراء شود که برای جلوگیری از صدمه ضرورت دارد.

۳ - طرفهای متعاقد قبل از مبادرت به اجراء اقدامات حفاظتی مندرج در بند بعدی این ماده، تلاش خواهند کرد اختلاف بین خود را از طریق مشورت‌های مستقیم حل و فصل نمایند. هر یک از طرفهای متعاقد که قصد اجراء اقدامات حفاظتی را داشته باشد، ظرف مدت حداکثر سی روز، سایر طرفهای متعاقد را از طریق دبیرخانه آکو مطلع خواهد کرد.

۴ - اقدامات حفاظتی ضمن مشورت با سایر طرفهای متعاقد به مورد اجراء گذاشته خواهد شد، به جز در شرایط بحرانی که یک طرف متعاقد می‌تواند نسبت به اتخاذ اقدامات موقتی بدون مشورت قبلی اقدام کند، مشروط بر این‌که پس از اجراء اقدامات مزبور بی‌درنگ به مشورت بپردازد.

۵ - طرفهای متعاقد ظرف مدت نود روز پس از دریافت اطلاعیه اولیه، به منظور حصول توافق درخصوص ماهیت و حدود اقدامات حفاظتی، مشورت خواهند کرد. در صورتی که ظرف این مدت توافق حاصل نشود، موضوع به مرجع حل اختلاف پیش‌بینی

شده در ماده (۲۷) زیر ارجاع خواهد گردید. چنانچه مرجع مذکور در ظرف مدت چهار هفته از تاریخ ارجاع موفق به حل و فصل موضوع نگردد، طرفهای متعاقد لطمه دیده حق خواهند داشت نسبت به استرداد امتیازات معادل یا سایر تعهدات اقدام کنند.

۶ - اقدامات حفاظتی متخذه بلافاصله به طرف متعاقد دیگر و شورای همکاری اطلاع داده خواهد شد. اقدامات حفاظتی از لحاظ گستره و مدت صرفاً محدود به اقداماتی خواهد بود که جهت اصلاح وضعیت ایجاد شده ضرورت دارد و از حد صدمه وارده بر اثر عمل مورد بحث و یا مشکلات ایجاد شده تجاوز نخواهد کرد. در این مورد، اولویت با اقداماتی خواهد بود که کمترین اختلال را در کارکرد این موافقتنامه ایجاد می کنند. اقدامات اتخاذ شده به وسیله یکی از طرفهای متعاقد علیه فعل یا ترک فعلی که از سوی طرف متعاقد دیگر سرزده، فقط در تجارت با آن طرف متعاقد اثر خواهد گذاشت.

۷ - اقدامات حفاظتی متخذه موکول به رایزنی های ادواری در شورای همکاری خواهد بود تا هر چه زودتر کاهش یابند یا هنگامی که تحت شرایط موجود ادامه اجراء آنها دیگر قابل توجیه نباشد، نسبت به لغو آن اقدام شود.

ماده ۲۲ - صادرات مجدد و کمبودهای جدی

در مواردی که رعایت مفاد مواد (۸) و (۹) این موافقتنامه منجر به موارد زیر شود:

الف - صادرات مجدد به کشور ثالثی که طرف متعاقد صادرکننده نسبت به صدور فرآورده مورد بحث به آن کشور محدودیتهای مقداری صادرات، حقوق گمرکی بر صادرات یا اقدامات یا عوارضی اعمال می کند که دارای اثر معادل است؛ یا

ب - کمبود جدی یا تهدید کمبود جدی فرآورده ای که برای طرف متعاقد صادرکننده جنبه اساسی دارد؛ و

ج - در مواردی که وضعیت های فوق الذکر منجر به بروز مشکلات عمده برای طرف متعاقد صادرکننده گردد یا چنین احتمالی را به وجود آورد؛

طرف متعاقد مذکور می تواند براساس شرایط و طبق روشهای مندرج در ماده (۲۴) نسبت به اتخاذ اقدامات مقتضی اقدام نماید.

ماده ۲۳ - انجام تعهدات

۱ - طرفهای متعاقد به منظور حصول اطمینان از نیل به اهداف این موافقتنامه و انجام تعهدات خود به موجب این موافقتنامه، کلیه اقدامات لازم را به عمل خواهند آورد.

۲ - هرگاه یکی از طرفهای متعاقد تشخیص دهد که طرف متعاقد دیگر نتوانسته است تعهد خود را به موجب این موافقتنامه انجام دهد، طرف متعاقد ذی‌ربط می‌تواند براساس شرایط و طبق روش مندرج در ماده (۲۴) نسبت به اتخاذ اقدامات مقتضی اقدام کند یا موضوع را به شورای همکاری ارجاع دهد.

ماده ۲۴ - نحوه اجراء سایر اقدامات

۱ - طرفهای متعاقد ذی‌ربط، برای اقدام به موجب ماده (۱۷) هرگونه کمک لازم را به‌منظور بررسی مورد در اختیار شورای همکاری قرار خواهند داد و در صورت اقتضاء رویه مورد اعتراض را متوقف خواهند ساخت. در صورتی که طرف متعاقد مورد بحث نتواند رویه مورد اعتراض را ظرف مدت تعیین شده از سوی شورای همکاری خاتمه دهد یا چنانچه شورای همکاری موفق نشود ظرف سی روز کاری از تاریخ ارجاع موضوع به آن به توافق برسد، طرف متعاقد ذی‌ربط می‌تواند نسبت به اتخاذ اقدامات مقتضی جهت مقابله با مشکلات ناشی از رویه مورد بحث اقدام کند.

۲ - شورای همکاری در خصوص مواد (۲۰) و (۲۲)، مورد یا وضعیت را بررسی خواهد کرد و می‌تواند هرگونه تصمیم لازم را به‌منظور خاتمه دادن به مشکلات اعلام شده به‌وسیله طرف متعاقد ذی‌ربط اتخاذ کند. در صورتی که شورای همکاری موفق نشود در ظرف سی روز از ارجاع موضوع به آن تصمیمی در این باره بگیرد، طرف متعاقد ذی‌ربط می‌تواند به منظور اصلاح وضعیت، اقدامات لازم را اتخاذ کند.

۳ - طرف متعاقد ذی‌ربط در خصوص ماده (۲۳)، می‌تواند پس از پایان مشورت‌ها یا گذشت مدت نود روز از تاریخ اطلاعیه، اقدامات مقتضی را اتخاذ کند.

ماده ۲۵ - مشکلات مربوط به تراز پرداخت‌ها

۱ - طرفهای متعاقد سعی خواهند کرد تا حد امکان از اتخاذ اقدامات محدودکننده از جمله اقدامات مربوط به واردات برای مقاصد تراز پرداخت‌ها اجتناب کنند.

۲ - چنانچه یکی از طرفهای متعاقد با مشکلات جدی تراز پرداخت‌ها یا تهدید

قریب الوقوع آن مواجه شود، می‌تواند براساس شرایط مورد توافقی که به تصویب شورای همکاری رسیده است، اقدامات محدودکننده از جمله اقدامات مربوط به واردات را اتخاذ کند، لیکن این‌گونه اقدامات از لحاظ زمانی محدود خواهد بود و نباید از حدی که برای رفع مشکل تراز پرداختها ضرورت دارد، تجاوز کند. اقدامات مذکور با بهبود وضعیت تراز پرداختها به تدریج کاهش خواهد یافت و هنگامی که ادامه آنها باتوجه به شرایط، قابل توجه نباشد، لغو خواهد گردید. طرف متعاقد ذی‌ربط اتخاذ این اقدامات را بی‌درنگ به طرف دیگر اطلاع خواهد داد و در صورت امکان برنامه زمانبندی مربوط به لغو آنها را اعلام خواهد کرد.

۳ - این‌گونه اقدامات بی‌درنگ به مرجع مسؤول نظارت بر اجراء این موافقتنامه اطلاع داده خواهد شد.

۴ - طرفهای متعاقد از هر لحاظ سعی خواهند کرد به منظور حفظ امتیازات اعطائی به موجب مفاد این موافقتنامه شرایط مساعدی برای مشورت فراهم کنند.

۵ - هر یک از طرفهای متعاقد که طبق بند (۲) این ماده اقدام می‌کند، در صورت درخواست هر طرف متعاقد دیگر، فرصت کافی جهت مشورت به منظور حفظ ثبات امتیازات مبادله شده به موجب این موافقتنامه را فراهم خواهد کرد. چنانچه ظرف مدت نود روز از درخواست مذکور سازش رضایت‌بخشی بین طرفهای متعاقد ذی‌ربط حاصل نگردد، موضوع را می‌توان جهت بررسی به شورای همکاری ارجاع کرد.

ماده ۲۶ - ماده تکاملی

۱ - در مواردی که یک طرف متعاقد تشخیص دهد بسط و تعمیق روابط ایجاد شده به وسیله این موافقتنامه با گسترش شمول آن به زمینه‌هایی که تحت پوشش نمی‌باشد، مفید و به سود اقتصاد طرفهای متعاقد خواهد بود، مراتب را طی تقاضای مستدلی به طرفهای متعاقد دیگر اعلام خواهد کرد. طرفهای متعاقد می‌توانند از شورای همکاری بخواهند تقاضای مذکور را مورد بررسی قرار داده و در صورت اقتضاء، توصیه‌هایی را به ویژه در خصوص برگزاری مذاکرات، ارائه دهد.

۲ - طرفهای متعاقد موافقت می‌نمایند که بنا به درخواست یک طرف متعاقد به منظور بحث در مورد هرگونه موضوع مرتبط با تفسیر و اجراء این موافقتنامه و سایر

جنبه‌های روابط بین طرفهای متعاقد بلافاصله از طریق مجاری مقتضی مشورت نمایند.
۳ - توافقیهای ناشی از روش موضوع بند (۱) باید منوط به تأیید یا تصویب طرفهای متعاقد طبق تشریفات خود آنان باشد.
۴ - تصمیمات به موجب این ماده به اتفاق آراء تمام طرفهای متعاقد اتخاذ خواهد شد.

ماده ۲۷ - حل اختلاف

۱ - هرگونه اختلاف ناشی از تفسیر و یا اجراء این موافقتنامه ابتدا به‌طور دوستانه از طریق مشورتهای دوجانبه ظرف مدت نود روز حل و فصل خواهد شد.
۲ - در صورتی که اختلاف به صورت دوستانه حل نشود هر طرف متعاقد می‌تواند به شورای همکاری رجوع کند.
۳ - شورای همکاری به عنوان رکن حل اختلاف عمل خواهد کرد و می‌تواند از مساعدت کارشناسان حقوقی و تجاری استفاده کند.
۴ - طرفهای متعاقد هرگونه مساعدت لازم را برای بررسی و حل اختلاف با شورای همکاری به عمل خواهند آورد.
۵ - شورای همکاری، حل اختلاف را از طریق صدور حکم انجام خواهد داد و طرفهای متعاقد ذی‌ربط ملزم به اتخاذ اقداماتی برای اجراء احکام شورای همکاری خواهند بود. در صورتی که هر یک از طرفهای متعاقد احکام شورای همکاری را اجراء نکنند، سایر طرفهای متعاقد ذی‌ربط حق خواهند داشت تا اقدامات لازم را برای اصلاح وضعیت اتخاذ کنند.

ماده ۲۸ - امین اسناد

دبیرکل ا کو امین اسناد این موافقتنامه خواهد بود. دبیرخانه ا کو تودیع اسناد تنفیذ، پذیرش یا تصویب، لازم‌الاجراء شدن موافقتنامه و هرگونه اقدام یا اطلاعیه دیگر مربوط به این موافقتنامه یا اعتبار آن را به کلیه کشورهای عضوی که این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند، اطلاع خواهد داد.

ماده ۲۹ - شورای همکاری

۱ - طرفهای متعاقد موافقت می‌کنند نسبت به تشکیل شورای همکاری مرکب از نمایندگان طرفهای متعاقد که ترجیحاً از کارکنان ارشد دولتی دارای تخصص مرتبط می‌باشند، اقدام کنند.

۲ - طرفهای متعاقد به منظور حسن اجراء موافقتنامه، اطلاعات را مبادله و برحسب درخواست هر یک از طرفهای متعاقد، در چهارچوب شورای همکاری مشورت خواهند کرد. شورای همکاری امکان رفع هرچه بیشتر موانع تجارت بین طرفهای متعاقد را تحت بررسی خواهد داشت.

۳ - شورای همکاری می‌تواند درخصوص مواردی که در این موافقتنامه پیش‌بینی گردیده، اتخاذ تصمیم کند. درارتباط با سایر موارد، شورای همکاری می‌تواند توصیه ارائه کند.

ماده ۳۰ - روشهای شورای همکاری

۱ - دبیرخانه اگو به عنوان دبیرخانه شورای همکاری و زیر مجموعه‌های آن عمل خواهد کرد.

۲ - شورای همکاری به منظور حسن اجراء این موافقتنامه، درصورت لزوم، اما حداقل دوبار در سال تشکیل جلسه خواهد داد. هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند درصورت لزوم تشکیل جلسه فوق‌العاده را خواستار شود.

۳ - هر یک از اعضاء شورای همکاری دارای یک رأی خواهد بود.

۴ - تصمیمات و توصیه‌های شورای همکاری درصورت امکان به اتفاق آراء خواهد بود. شورای همکاری درصورت عدم حصول اتفاق آراء با اکثریت دو سوم کل آراء اتخاذ تصمیم خواهد کرد.

۵ - چنانچه نماینده یکی از طرفهای متعاقد در شورای همکاری، تصمیمی را به شرط انجام الزامات قانون اساسی بپذیرد، تصمیم مذکور در روزی که رفع حق شرط اعلام گردد به اجراء در می‌آید مشروط بر این که تاریخ دیرتری در این خصوص تعیین نشده باشد.

۶ - از نظر این موافقتنامه، شورای همکاری آئین کار خود را تهیه و تصویب خواهد کرد. این آئین‌نامه، ضمن دربرگرفتن سایر موضوعات، شامل مقررات مربوط به تشکیل

جلسات و تعیین رئیس و مدت مسؤولیت او خواهد بود.

۷ - ریاست شورای همکاری به نوبت و به مدت یک سال به عهده نماینده یک طرف متعاقد برحسب حروف الفباء خواهد بود.

ماده ۳۱ - نهادهای پشتیبان اجراء موافقتنامه

۱ - شورای همکاری وظیفه هماهنگی، ایجاد ارتباط، نظارت، اداره و سرپرستی عملیات و اجراء موافقتنامه و به ویژه انجام تعهدات طرفهای متعاقد به موجب آن را برعهده خواهد داشت.

۲ - شورای همکاری به منظور انجام وظایف خود می تواند درمورد ایجاد نهادها، کارگروهها یا گروههایی را که لازم می داند برای حل اختلاف، نظارت و دیگر موارد مربوط به اجراء مؤثر موافقتنامه ایجاد کند، تصمیم گیری نماید.

ماده ۳۲ - همکاری با سازمانها و گروه بندیهای بین المللی و منطقه ای

۱ - طرفهای متعاقد به منظور ارتقاء تجارت اکو موافقت می کنند هرگونه ترتیبات مقتضی را درمورد همکاری با سازمان ملل متحد و آژانس های تخصصی آن و سایر سازمانها و گروه بندیهای تجاری و اقتصادی بین المللی و منطقه ای به عمل آورند.

۲ - طرفهای متعاقد حق تعیین مستقلانه نظام روابط اقتصادی خارجی با کشورهای را که در نهادهای فوق عضویت ندارند، برای خود محفوظ نگه خواهند داشت.

ماده ۳۳ - روابط تجاری مشمول مقررات این موافقتنامه و موافقتنامه های دیگر

۱ - این موافقتنامه مانع از حفظ یا تشکیل اتحادیه های گمرکی، مناطق آزاد تجاری یا ترتیبات مربوط به مبادلات مرزی، تا جایی که این گونه موارد اثرات منفی در نظام تجاری اکو، به ویژه در مقررات مربوط به قواعد مبادی پیش بینی شده در این موافقتنامه نداشته باشند، نخواهد شد.

۲ - علی رغم اقدامات پیش بینی شده در ماده (۴) مفاد این موافقتنامه نسبت به ترتیبات تجاری ترجیحی که به موجب آن ترجیحاتی به وسیله هر یک از طرفهای متعاقد به سایر طرفهای متعاقد خارج از چهارچوب این موافقتنامه و به کشورهای ثالث به موجب

ترتیبات تجاری دوجانبه، چندگانه و چندجانبه و ترتیبات مشابه آن قبلاً داده شده است، یا این که قرار است داده شود، اعمال نخواهد شد. طرفهای متعاقد مجبور نخواهند بود در قالب این موافقتنامه ترجیحاتی بدهند که به امتیازات داده شده تحت آن موافقتنامهها لطمه بزنند.

۳ - طرفهای متعاقد از مبادرت به اقداماتی که مغایر با مفاد این موافقتنامه و مانع تحقق اهداف پیشبینی شده در ماده (۲) است، خودداری خواهند کرد. این شرط به ویژه به شرایط شرکت طرفهای متعاقد در سایر گروه‌بندیهای اقتصادی منطقه‌ای و سایر مسائل مرتبط با تنظیم روابط تحت این تشکلهای، اشاره خواهد داشت.

ماده ۳۴ - انصراف از عضویت و اعتبار

۱ - هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند در هر زمان پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه از عضویت در آن انصراف دهد. چنین انصرافی شش ماه پس از تاریخی که دبیرخانه آکو به عنوان امین اسناد موافقتنامه، اطلاعیه مکتوبی در این خصوص دریافت کند، نافذ خواهد شد. دبیرخانه آکو به محض دریافت چنین اطلاعیه‌ای سایر طرفهای متعاقد را مطلع خواهد ساخت.

۲ - حقوق و تعهدات طرف متعاهدی که از عضویت در موافقتنامه انصراف داده است، از همان تاریخ مؤثر مزبور ساقط می‌شود.

۳ - متعاقب انصراف هر یک از طرفهای متعاقد، شورای همکاری ظرف مدت سی روز، تشکیل جلسه خواهد داد تا اقدامات پس از انصراف را بررسی نماید.

۴ - هر یک از طرفهای متعاقد در هر زمانی مجاز خواهد بود طبق تصمیم خود از اعطای هر موردی در جدول امتیازات خود که بدو با یکی از طرفهای متعاقد که دیگر طرف متعاقد این موافقتنامه نیست، مبادله کرده است، به‌طور کلی یا جزئی خودداری کرده یا آن را پس بگیرد. طرف متعاهدی که چنین اقدامی را انجام می‌دهد شورای همکاری را مطلع خواهد کرد و حسب درخواست با طرفهای متعاهدی که منفعتی اساسی در فرآورده مورد نظر دارند، مشورت خواهد کرد.

۵ - اگر طرف متعاهدی از عضویت در این موافقتنامه انصراف دهد، موافقتنامه برای سایر طرفهای متعاقد لازم‌الاجراء باقی خواهد ماند.

ماده ۳۵ - پیوست‌ها و پروتکل‌ها

پیوست‌ها و پروتکل‌های موافقتنامه، جزء لاینفک این موافقتنامه هستند و اشاره به موافقتنامه شامل اشاره به پیوست‌های آن نیز می‌شود.

ماده ۳۶ - اجراء سرزمینی

این موافقتنامه در قلمرو طرفهای متعاقد این موافقتنامه آن‌گونه که در قوانین ملی آنها تعریف گردیده است، اعمال خواهد شد.

ماده ۳۷ - حق شرط

این موافقتنامه را نمی‌توان با حق شرط امضاء کرد و پس از تکمیل شدن تشریفات در زمان ابلاغ به دبیرخانه اگر نیز حق شرطی پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۳۸ - اصلاحیه‌ها

این موافقتنامه را می‌توان با توافق متقابل تعدیل یا اصلاح کرد. اصلاحیه‌ها طبق روش مندرج در ماده (۳۹) این موافقتنامه لازم‌الاجراء خواهند شد.

ماده ۳۹ - لازم‌الاجراء شدن

۱ - این موافقتنامه در روز سی‌ام پس از آن که امین اسناد، اسناد تنفیذ، پذیرش یا تصویب به وسیله پنج دولت طرفهای متعاقد را دریافت کند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲ - چنانچه این موافقتنامه طبق بند (۱) لازم‌الاجراء نشود، نمایندگان طرفهای متعاقدی که اسناد تنفیذ خود را تودیع کرده‌اند، ظرف مدت یک سال تشکیل جلسه خواهند داد تا در مورد زمان لازم‌الاجراء شدن موافقتنامه در ارتباط با طرفهای متعاقد مزبور تصمیم‌گیری نمایند.

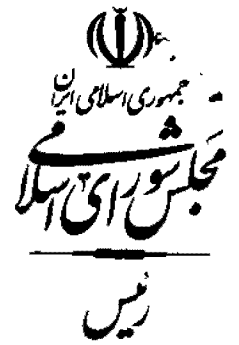
این موافقتنامه مشتمل بر سی و نه ماده و پیوستهای مربوط برای دوره اولیه ده ساله منعقد شده است و هر سال خود به خود تجدید خواهد شد به شرط آن که هیچ یک از طرفهای متعاقد اطلاعیه مکتوبی مبنی بر فسخ موافقتنامه شش ماه قبل از انقضای آن به طرفهای دیگر تسلیم نکنند.

شماره: ۲۰۳/۷۴۱۸۱

تاریخ: ۱۳۸۶/۰۵/۱۶

پوست:

بیست

در تأیید مراتب فوق وزیران/ رؤسای هیأت‌های نمایندگی که بدین منظور به‌طور مقتضی مجاز می‌باشند، این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند.

این موافقتنامه در اسلام‌آباد در تاریخ بیست و ششم تیرماه ۱۳۸۲ هجری شمسی (هفدهم ژوئیه ۲۰۰۳ میلادی) در دو نسخه معتبر به زبان‌های انگلیسی و روسی تنظیم شده است که نزد دبیرکل دبیرخانه اکو تودیع خواهد شد. در صورت وجود تفاوت بین متن‌های انگلیسی و روسی، متن انگلیسی ملاک خواهد بود. امین اسناد نسخه‌های تأیید شده این موافقتنامه را برای کلیه طرف‌های متعاقد ارسال خواهد کرد.

- از طرف دولت انتقالی اسلامی افغانستان
- از طرف دولت جمهوری آذربایجان
- از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران
- از طرف دولت جمهوری قزاقستان
- از طرف دولت جمهوری قرقیزستان
- از طرف دولت جمهوری اسلامی پاکستان
- از طرف دولت جمهوری تاجیکستان
- از طرف دولت جمهوری ترکیه
- از طرف دولت ترکمنستان
- از طرف دولت جمهوری ازبکستان

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و سی و نه ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ شانزدهم مردادماه یکهزار و سیصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

غلامعلی حدادعادل
رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

اداره: قوانین و مقررات شماره: 730/61590 تاریخ: 1386/05/17 پیوست: دارد

بسمه تعالی

آنی

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

باسلام

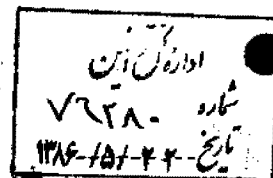
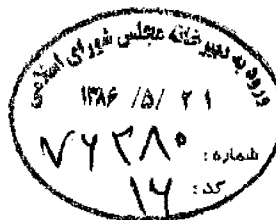
بدینوسیله به پیوست تصویر نامه شماره ۹۲۱/۱۲۳۸ مورخ ۸۶/۵/۱۵ اداره کل همکاریهای اقتصادی بین‌المللی این وزارت به انضمام ضmann چهارگانه موافقت نامه اکوتا، بنا به درخواست آن اداره کل جهت اطلاع ارسال میگردد.

ضمناً حسب اطلاع، اسناد مذکور از سوی وزارت بازرگانی به هیأت دولت ارسال شده است. /ف

علی عمونی

مدیر کل امور مجلس و قوانین

۱۳۸۶/۵/۱۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

اداره امور اکو شماره: ۹۲۱/۱۲۳۸ تاریخ: ۱۳۸۶/۵/۱۵ ضمیمه: دارد

بسمه تعالی

دورنگار فوری

جناب آقای عمویی
مدیر کل محترم امور مجلس

با سلام،

حسب اطلاع واصله از ریاست محترم مجلس شورای اسلامی در ملاقات با آقای خورشید انور دبیر کل اکو که صبح امروز صورت گرفت، بررسی موافقتنامه اکوتا در دستور کار جلسه علنی روز سه شنبه ۱۳۸۶/۵/۱۶ مجلس قرار دارد.

با توجه به درخواست اداره کل قوانین مجلس ضمانت چهار گانه موافقتنامه اکوتا واصله از دبیرخانه اکو ارسال می گردد.

خواهشمند است دستور فرمایند با عنایت به فوریت امر، ضمانت را سریعاً به اداره کل قوانین مجلس ارسال نمایند.

ارزومه

هادی سلیمان پور

مدیر کل همکار یهای اقتصادی بین المللی

1x

PROTOCOL
ON
SIGNING OF THE TEXTS OF ANNEXES
OF THE ECO TRADE AGREEMENT (ECOTA)

The Contracting Parties, after having signed in Islamabad on July 17, 2003, the ECO Trade Agreement accept the following Annexes:

- ANNEX-I   ECO RULES OF ORIGIN
- ANNEX-II   STATE AID
- ANNEX-III   PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS
- ANNEX-IV   ANTI-DUMPING MEASURES

IN WITNESS THEREOF the undersigned, duly authorized by the respective Governments, have signed the present Protocol on July 7, 2005 in Istanbul, Republic of Turkey.

For the Islamic Republic of Afghanistan

M. Amin Amankul

For the Republic of Azerbaijan

_____

For the Islamic Republic of Iran

محمد باقر قالیباف

For the Republic of Kazakhstan

_____

For the Kyrgyz Republic

_____

For the Islamic Republic of Pakistan

Hamid Mirza

For the Republic of Tajikistan

_____

For the Republic of Turkey

Kucukozkan

For Turkmenistan

_____

For the Republic of Uzbekistan

_____

TITLE I
GENERAL PROVISIONS

Article 1
Scope

1. These provisions may be called 'ECO rules of origin'
2. ECO rules of origin shall be applied for determining the origin of products eligible for preferential concessions under the ECO Trade Agreement (ECOTA).

Article 2
Definitions

For the purposes of this Protocol:

- (a) "chapters" and "headings" means the chapters and the headings (four-digit codes) used in the nomenclature which makes up the Harmonized Commodity Description and Coding System, referred to in this Protocol as "the Harmonized System" or "HS";
- (b) "classified" refers to the classification of a product or material under a particular heading;
- (c) "consignment" means products which are either sent simultaneously from one exporter to one consignee or covered by a single transport document covering their shipment from the exporter to the consignee or, in the absence of such a document, by a single invoice;
- (d) "customs value" means the transaction value of imported goods, which is the price actually paid or payable for the goods when sold for export to the country of importation, including other leviable charges and adjustment. In cases where the Customs value cannot be determined on the basis of transaction value, it will be determined using one of the following methods:
  - i. The transaction value of identical goods;
  - ii. The transaction value of similar goods;
  - iii. The deductive value method
  - iv. The computed value method
  - v. The fall-back method
- (e) "goods" means 'goods' as defined in Article 1 (para no.3) of the ECO Trade Agreement';
- (f) "manufacture" means any kind of sufficient working or processing including assembly or specific operations on both of industrial and agricultural products;
- (g) "material" means any ingredient, raw material, component or part, etc., used in the manufacture of the product,
- (h) "product" means the product being manufactured, even if it is intended for later use in another manufacturing operation.

- (i) "territories" means territories of contracting parties including territorial waters;
- (j) "value of materials" means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the non-originating materials in a Contracting Party;
- (k) "value of originating materials" means the value of such materials as defined in subparagraph (j) applied *mutatis mutandis*;
- (l) "value added" shall be taken to be the FOB (or FCA) price minus the customs value of each of the materials incorporated which originate in the other Contracting Party or, where the customs value is not known or cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in a Contracting Party.

TITLE II ORIGINATING PRODUCTS

Article 3 General requirements

Products covered by preferential trading arrangements within the framework of the ECOTA imported into the territory of a Contracting Party from another Contracting Party which are consigned directly within the meaning of Article 13 hereof, shall be eligible for preferential concessions if they conform to the origin requirement under any one of the following conditions:

- (a) products wholly produced or obtained in the exporting Contracting Party as defined in Article 4 or
- (b) products not wholly produced or obtained in the exporting Contracting Party, provided that the said products are eligible under Article 5 and Article 6.

Article 4 Wholly produced or obtained

1. The following shall be considered as wholly produced or obtained in the exporting Contracting Party:

- (a) raw or mineral products extracted from its soil, its water or from its seabeds, (1)
- (b) agricultural products harvested there, (2)
- (c) animals born and raised there,
- (d) products obtained from animals referred to in paragraph (c) above;

(1) include mineral fuels, lubricants and related materials as well as mineral or metal ores

(2) include forestry products

Article 6
Cumulation of origin

Products which comply with origin requirements provided for in Article 3 and which are used by a Contracting Party as input for a finished product eligible for preferential treatment by another Contracting Party shall be considered as a product originating in the territory of the Contracting Party where working or processing of the finished product has taken place.

Provided that the aggregate content to be considered as originating in the territory of the Contracting Party shall not be less than 60 percent of its FOB (or FCA) value to be eligible for preferential treatment (8)

Article 7
Insufficient working or processing

Any one or combination of two or more of the following operations or processes shall not by themselves constitute the final process of manufacture.

- a) packing
- b) simple mixing
- c) bottling
- d) labelling
- e) splitting into lots
- f) sorting or grading
- g) marking
- h) putting up into sets
- i) simple assembly

Article 8
Unit of qualification

For the purposes of these Rules, goods, material and products shall be classified in accordance with the General Rules of Interpretation (GRI) of Harmonized System

Article 9
Accessories, spare parts and tools

Accessories, spare parts and tools dispatched with a piece of machine, equipment, apparatus or vehicle shall be deemed to have the same origin as the machine, equipment, apparatus or vehicle, provided they are imported and sold as a set with the aforementioned machine, equipment, apparatus or vehicle and in the quantity which is normally delivered with these devices.

(*) "Partial" cumulation as implied by Article 6 means that only products which have acquired originating status in the territory of one Contracting Party may be taken into account when used as inputs for a finished product eligible for preferential treatment in the territory of another Contracting Party.

Article 10
Sets

Sets, as defined in general rule 3 of the Harmonized System, shall be regarded as originating when all component products are originating. Nevertheless, when a set is composed of originating and non-originating products, the set as a whole shall be regarded as originating in accordance with the requirements in Article 5 or 6.

Article 11
Neutral elements

In order to determine whether a product originates, it shall not be necessary to determine the origin of the following which might be used in its manufacture:

- a) energy and fuel;
- b) plant and equipment;
- c) machines and tools;
- d) goods which do not enter and which are not intended to enter into the final composition of the product.

Article 12
Prohibition

The Contracting parties may invoke their national legislation in terms of the importability of materials used in connection with goods produced or manufactured by any Contracting Party and exported under these rules.

TITLE III
TERRITORIAL REQUIREMENTS

Article 13
Direct consignment

The following shall be considered as directly consigned from the exporting Contracting Party to the Importing Contracting Party:

- (a) If the products are transported without passing through the territory of any non-Contracting Party.
- (b) The products whose transport involves transit through one or more intermediate non-Contracting Parties with or without transshipment or temporary storage in such countries, provided that:
  - (i) The transit entry is justified for geographical reasons or by considerations related exclusively to transport requirements;
  - (ii) The products have not entered into trade or consumption there; and
  - (iii) The products have not undergone any operation there other than unloading and reloading or any operation required to keep them in good condition

- (iv) Appropriate certificate issued by customs authorities of the transit country is obtained as evidence of the conformity with the above clauses (ii) and (iii)

Article 14 Exhibitions

1. Originating products, sent for exhibition outside the Contracting Parties and sold after the exhibition for importation in a Contracting Party shall benefit on importation from the provisions of the Agreement provided it is shown to the satisfaction of the customs authorities that:
  - (a) an exporter has consigned these products from a Contracting Party to the country in which the exhibition is held and has exhibited them there;
  - (b) the products have been sold or otherwise disposed of by that exporter to a person in a Contracting Party;
  - (c) the products have been consigned during the exhibition or immediately thereafter in the state in which they were sent for exhibition; and
  - (d) the products have not, since they were consigned for exhibition, been used for any purpose other than demonstration at the exhibition.
2. An ECO proof of origin must be issued or made out in accordance with the provisions of Title IV and submitted to the customs authorities of the importing country in the normal manner. The name and address of the exhibition must be indicated thereon. Where necessary, additional documentary evidence of the conditions under which they have been exhibited may be required.
3. Paragraph 1 shall apply to any trade, industrial, agricultural or crafts exhibition, fair or similar public show or display which is not organized for private purposes in shops or business premises with a view to the sale of foreign products, and during which the products remain under customs control.

TITLE IV

ECO PROOF OF ORIGIN

Article 15 General requirements

Products originating in a Contracting Party shall, on importation into the other Contracting Party benefit from this Agreement upon submission of an ECO proof of origin, a specimen of which is annexed herewith.

Article 16

Procedure for the issue of an ECO proof of origin

1. An ECO proof of origin shall be issued by the designated/relevant competent authorities of the exporting country on application having been made in writing by the exporter or, under the exporter's responsibility, by his authorized representative.

2. For this purpose, the exporter or his authorized representative shall fill out both the ECO proof of origin and the application forms, specimens of which are annexed herewith. The said forms shall be completed in one of the official languages of the Contracting Parties or in English language and in accordance with the provisions of the domestic law of the exporting country. If they are handwritten, they shall be completed in ink in printed characters. The description of the products must be given in the Box 8 of the annexed forms, which is reserved for this purpose without leaving any blank lines. Where the said box is not completely filled, a horizontal line must be drawn below the last line of the description, the empty space being crossed through.
3. The exporter applying for the issue of an ECO proof of origin shall be prepared to submit at any time, at the request of the designated/relevant competent authorities of the exporting country where the ECO proof of origin is issued, all appropriate documents proving the originating status of the products concerned as well as the fulfilment of the other requirements of this Protocol.
4. An ECO proof of origin shall be issued by the designated/relevant competent authorities of a Contracting Party if the products concerned can be considered as products originating in one of the Contracting Parties and fulfil the other requirements of this Protocol.
5. The designated/relevant competent authorities issuing the ECO proof of origin shall take any steps necessary to verify the originating status of the products and the fulfilment of the other requirements of this Protocol. For this purpose, they shall have the right to call for any evidence and to carry out any inspection of the exporter's accounts or any other check considered appropriate. The issuing designated/relevant competent authorities shall also ensure that the forms referred to in paragraph 2 are duly completed. In particular, they shall check whether the space reserved for the description of the products in Box 8 has been completed in such a manner as to exclude all possibility of fraudulent additions.
6. The place and date of issue of the ECO proof of origin shall be indicated in Box 11 of the certificate.
7. An ECO proof of origin shall be issued by the designated/relevant competent authorities and made available to the exporter as soon as actual exportation has been effected or ensured.

Article 17
Proofs of origin issued retrospectively

1. Notwithstanding Article 16 (para 7), an ECO proof of origin may exceptionally be issued after exportation of the products to which it relates if:
  - (a) it was not issued at the time of exportation because of errors or involuntary omissions or special circumstances, or
  - (b) it is demonstrated to the satisfaction of the designated/relevant competent authorities that an ECO proof of origin was issued but was not accepted at importation for technical reasons.

2. For the implementation of paragraph 1 the exporter must indicate in his application the place and date of exportation of the products to which the ECO proof of origin relates, and state the reasons for his request
3. The designated/relevant competent authorities may issue an ECO proof of origin retrospectively only after verifying that the information supplied in the exporter's application agrees with that in the corresponding file
4. Proofs of origin issued retrospectively must be endorsed with one of the following versions of phrases:
  - "ISSUED RETROSPECTIVELY"
  - "Other versions" (The versions of above mentioned phrase in official languages of the Contracting Parties shall be applied.)
5. The endorsement referred to in paragraph 4 shall be inserted in the Box.7 (Remarks) of the ECO proof of origin.

Article 18
Issue of a duplicate ECO proof of origin

1. In the event of theft, loss or destruction of an ECO proof of origin, the exporter may apply to the designated/relevant competent authorities which issued it for a duplicate made out on the basis of the export documents in their possession.
2. The duplicate issued in this way must be endorsed with one of the following versions of words:
  - "DUPLICATE"
  - "Other versions" (The versions of above mentioned phrase in official languages of the Contracting Parties shall be applied.)
3. The endorsement referred to in paragraph 2 shall be inserted in the Box.7 (Remarks) of the duplicate ECO proof of origin.
4. The duplicate, which must bear the date of issue of the original ECO proof of origin, shall take effect as from that date.

Article 19
Issue of proofs of origin on the basis of an ECO proof of origin issued or made out previously

When originating products are placed under the control of a customs office in a Contracting Party, it shall be possible to replace the original ECO proof of origin by one or more ECO proof of origin for the purpose of sending all or some of these products elsewhere within a Contracting Party. The replacement proof(s) of origin shall be issued by the designated/relevant competent authorities under whose control the products are placed.

Article 20
Validity of ECO proof of origin

1. An ECO proof of origin shall be valid for six months from the date of issue in the exporting country, and must be submitted within the said period to the customs authorities of the importing country.
2. Proofs of origin which are submitted to the customs authorities of the importing country after the final date for presentation specified in paragraph 1 may be accepted for the purpose of applying preferential treatment, where the failure to submit these documents by the final date set is due to exceptional circumstances.
3. In other cases of belated presentation, the customs authorities of the importing country may accept the proofs of origin where the products have been submitted before the said final date

Article 21
Submission of ECO proof of origin

Proofs of origin shall be submitted to the customs authorities of the importing country in accordance with the procedures applicable in that country. The said authorities may require a translation of an ECO proof of origin and may also require the relevant document to be accompanied by a statement from the importer to the effect that the products meet the conditions required for the implementation of this Agreement.

Article 22
Importation by instalments

Where, at the request of the importer and on the conditions laid down by the customs authorities of the importing country, dismantled or non-assembled products within the meaning of general rule 2(a) of the Harmonized System falling within Sections XVI and XVII or heading Nos. 7308 and 9406 of the Harmonized System are imported by instalments, a single ECO proof of origin for such products shall be submitted to the customs authorities upon importation of the first instalment.

Article 24
Supporting documents

The documents referred to in Article 16(3) used for the purpose of proving that products covered by an ECO proof of origin can be considered as products originating in one of the Contracting Parties and fulfil the other requirements of this Protocol may consist *inter alia* of the following:

- (a) direct evidence of the processes carried out by the exporter or supplier to obtain the goods concerned, contained for example in his accounts or internal bookkeeping;
- (b) documents proving the originating status of materials used, issued or made out in one of the Contracting Parties where these documents are used in accordance with domestic law.

- (c) documents proving the working or processing of materials in one of the Contracting Parties, issued or made out in that Contracting Party, where these documents are used in accordance with domestic law,
- (d) ECO proof of origin proving the originating status of materials used, issued or made out in a Contracting Party in accordance with this Protocol

Article 25

Preservation of ECO proof of origin and supporting documents

1. The exporter applying for the issue of an ECO proof of origin shall keep for at least three years the documents referred to in Article 16 (para 3).
2. The designated/relevant competent authorities of the exporting country issuing an ECO proof of origin shall keep for at least three years the application form referred to in Article 16 (para 2).
3. The customs authorities of the importing country shall keep for at least three years the ECO proof of origin submitted to them.

Article 26

Discrepancies and formal errors

1. The discovery of slight discrepancies between the statements made in the ECO proof of origin and those made in the documents submitted to the customs office for the purpose of carrying out the formalities for importing the products shall not ipso facto render the ECO proof of origin null and void if it is duly established by the customs authority of the importing country that this document does correspond to the products submitted.
2. Obvious formal errors such as typing errors on an ECO proof of origin should not cause this document to be rejected if these errors are not such as to create doubts concerning the correctness of the statements made in this document.

TITLE V

ARRANGEMENTS FOR ADMINISTRATIVE COOPERATION

Article 27

Mutual assistance

1. The customs authorities of the Contracting Parties shall provide each other with specimen impressions of stamps used in their designated/relevant competent authorities for the issue of ECO proof of origin and with the addresses of the customs authorities or relevant competent and duly authorized bodies responsible for verifying those certificates.
2. In order to ensure the proper application of this Protocol, the Contracting Parties shall assist each other, through the competent customs administrations and relevant competent and duly authorized bodies, in checking the authenticity of the proofs of origin and the correctness of the information given in these documents.

Article 29
Dispute settlement

Where disputes arise in relation to the verification procedures of Article 28, which cannot be settled, between the customs authorities requesting verification and the designated/relevant competent authorities responsible for carrying out this verification or where they raise a question as to the interpretation of this Protocol, they shall be submitted to the Cooperation Council. In all cases the settlement of disputes between the importer and the customs authorities of the importing country shall be under the legislation of the said country.

Article 30
Penalties

In accordance with national law/legislation of importing country penalties shall be imposed on any person who draws up, or causes to be drawn up, a document which contains incorrect information for the purpose of obtaining a preferential treatment for products.

Article 31
Free zones

1. The Contracting Parties shall take all necessary steps to ensure that products traded under cover of an ECO proof of origin which in the course of transport use a free zone situated in their territory, are not substituted by other goods and do not undergo handling other than normal operations designed to prevent their deterioration.
2. By means of an exemption to the provisions contained in paragraph 1, when products originating in a Contracting Party are imported into a free zone under cover of an ECO proof of origin and undergo treatment or processing, the authorities concerned shall issue a new ECO proof of origin at the exporter's request, if the treatment or processing undergone is in conformity with the provisions of this Protocol.

TITLE VI
FINAL PROVISIONS

Article 32
Sub-Committee on customs and origin matters

A Sub-Committee on customs and origin matters shall be set up under the Cooperation Council to assist it in carrying out its duties and to ensure a continuous information and consultations process between experts. The said sub-committee shall be composed of experts from the Contracting Parties responsible for questions related to customs and origin matters.

Article 33
Annex

Annex to this Protocol shall form an integral part thereof.

Article 34
Goods in transit and storage

Goods which conform to the provisions of Title II and which on the date of entry into force of the Agreement are either being transported or are being held in a Contracting Party in temporary storage, in bonded warehouses or in free zones, may be accepted as originating products subject to the submission, within four months from the date of entry into force of the Agreement, to the customs authorities of the importing country of ECO proof of origin, drawn up retrospectively, and of any documents that provide supporting evidence of the conditions of transport.

Article 35
Amendments to the Protocol

The Cooperation Council may decide to amend the provisions of this Protocol. Those provisions may be reviewed as and when necessary upon request of one-third of the Contracting Parties and may be open to such modifications as may be agreed upon,

SPECIMENS OF ECO PROOF OF ORIGIN AND APPLICATION FOR AN ECO PROOF OF ORIGIN

Printing instructions

1. Each form shall measure 210 x 297 mm, a tolerance of up to minus 5 mm or plus 8 mm in the length may be allowed. The paper used must be white, sized for writing, not containing mechanical pulp and weighing not less than 25 g/m². It shall have a printed green guilloche pattern background making any falsification by mechanical or chemical means apparent to the eye.
2. The competent authorities of the Parties may reserve the right to print the forms themselves or may have them printed by approved printers. In the latter case, each form must include a reference number bearing initials of name (e.g TR for Turkey) of Contacting Party to such approval. Each form must bear the name and address of the printer or a mark by which the printer can be identified. It shall also bear a serial number, either printed or not, by which it can be identified.

ECO PROOF OF ORIGIN

1. Exporter (Name, full address, country)	ECO Proof of Origin No A 000 000-TR	
	See notes overleaf before completing this form.	
3. Consignee (Name, full address, country) (Optional)	2. ECO Proof of origin used in preferential trade between .... <p align="center">And</p> .... (Insert appropriate countries, groups of countries or territories)	
	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination

6. Transport details (Optional)	7. Remarks	
8. Item number; Marks and numbers; Number and kind of packages (1); Description of goods	9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Invoices (Optional)
11. CUSTOMS ENDORSEMENT <i>Declaration certified</i> Export document (2) Form ..... No ..... Of ..... Customs office ..... Issuing country or territory ..... Stamp ..... Place and date .... (Signature)		12. DECLARATION BY THE EXPORTER I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Place and date .... (Signature)

(1) If goods are not packed, indicate number of articles or state in bulk as appropriate

(2) Complete only where the regulations of the exporting country or territory require

<p>13. REQUEST FOR VERIFICATION, to</p>	<p>14. RESULT OF VERIFICATION</p> <p>Verification carried out shows that this certificate ⁽¹⁾</p> <p>☐ was issued by the customs office indicated and that the information contained therein is accurate.</p> <p>☐ does not meet the requirements as to authenticity and accuracy (see remarks appended).</p>
<p>Verification of the authenticity and accuracy of this certificate is requested.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>(Place and date)</p> <p>Stamp</p> <p>.....</p> <p>(Signature)</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>(Place and date)</p> <p>Stamp</p> <p>.....</p> <p>(Signature)</p> <p>(1) Insert X in the appropriate box</p>

NOTES

1. Certificate must not contain erasures or words written over one another. Any alterations must be made by deleting the incorrect particulars and adding any necessary corrections. Any such alteration must be initialed by the person who completed the certificate and endorsed by the Customs authorities of the issuing country or territory.
2. No spaces must be left between the items entered on the certificate and each item must precede by an item number. A horizontal line must be drawn immediately below the last item. Any unused space must be struck through in such a manner as to make any later additions impossible.
3. Goods must be described in accordance with commercial practice and with sufficient detail to enable them to be identified.

APPLICATION FOR AN ECO PROOF OF ORIGIN

1. Exporter (Name, full address, country)	ECO Proof of Origin No A 000 000-TR	
	See notes overleaf before completing this form.	
	2. Application for an ECO proof of origin to be used in preferential trade between .... <p align="center">And</p> .... (Insert appropriate countries or groups of countries or territories)	
3. Consignee (Name, full address, country) (Optional)	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination
6. Transport details (Optional)	7. Remarks	

8. Item number; Marks and numbers; Number and kind of packages ⁽¹⁾ Description of goods	9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Invoices (Optional)

(1) If goods are not packed, indicate number of articles or state « in bulk » as appropriate

DECLARATION BY THE EXPORTER

I, the undersigned, exporter of the goods described overleaf,

DECLARE that the goods meet the conditions required for the issue of the attached certificate,

SPECIFY as follows the circumstances which have enable these goods to meet the above conditions:

.....
.....
.....
.....

SUBMIT the following supporting documents (1):

.....
.....
.....
.....

UNDERTAKE to submit, at the request of the appropriate authorities, any supporting evidence which these authorities may require for the purpose of issuing the attached certificate, and undertake, if required, to agree to any inspection of my accounts and to any check on the processes of manufacture of the above goods, carried out by the said authorities;

REQUEST the issue of the attached certificate for these goods.

.....
(Place and date)

.....
(Signature)

(1) For example, import documents, movement certificates, invoices, manufacturer's declarations, etc., referring to the products used in manufacture or to the goods re-exported in the same state.

STATE AID
(With reference to Article 18 of ECOTA)

- i. The criteria for the assessment of the practices as well as rules of their implementation, as referred to in paragraph 3 of Article 18 of ECOTA on State Aid, shall be based on domestic laws and/or rules and procedures of concerned Contracting Parties

- ii. Each Contracting Party shall provide a copy of its national state aid laws and/or rules and procedures to the ECO Secretariat for the perusal of other Contracting Parties.

PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS
(With reference to Article 19 of ECOTA)

1. Keeping in mind Paras 1 and 2 of Article 19 of ECOTA, the Contracting Parties agree to gradually improve the protection of Intellectual Property Rights and, before the end of the eighth year after the entry into force of the Agreement, correspond to the substantive standards of the multilateral agreements such as enumerated as follows.

- Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS)

Or

- Paris Convention

Or

- Rome Convention

Or

- Madrid Convention

Or

- Berne Convention

2. The correspondence to the above-mentioned Agreements does not necessarily require a Contracting Party to accede to these Agreements.

ANTI-DUMPING MEASURES
(With reference to Article 20 of ECOTA)

- i. In order to counteract and prevent dumping, the Contracting Parties shall have the right to apply their domestic laws and / or rules and procedures on dumping
- ii. Each Contracting Party shall provide a copy of its national anti-dumping laws and / or rules and procedures to the ECO Secretariat for the perusal of other Parties.
- iii. Any dispute concerning the application of the said laws and / or rules and procedures shall be referred to the Cooperation Council for settlement.

ECO RULES OF ORIGIN

TABLE OF CONTENTS

TITLE I	GENERAL PROVISIONS
- Article 1	Scope
- Article 2	Definitions
TITLE II	ORIGINATING PRODUCTS
- Article 3	General requirements
- Article 4	Wholly produced or obtained products
- Article 5	Sufficiently worked or processed products
- Article 6	Cumulation of origin
- Article 7	Insufficient working or processing
- Article 8	Unit of qualification
- Article 9	Accessories, spare parts and tools
- Article 10	Sets
- Article 11	Neutral elements
- Article 12	Prohibition
TITLE III	TERRITORIAL REQUIREMENTS
- Article 13	Direct transport
- Article 14	Exhibitions
TITLE IV	ECO PROOF OF ORIGIN
- Article 15	General requirements
- Article 16	Procedure for the issue of an ECO proof of origin
- Article 17	Proofs of origin issued retrospectively
- Article 18	Issue of a duplicate ECO proof of origin
- Article 19	Issue of ECO proof of origin on the basis of an ECO proof of origin issued or made out previously
- Article 20	Validity of ECO proof of origin
- Article 21	Submission of ECO proof of origin
- Article 22	Importation by instalments
- Article 24	Supporting documents
- Article 25	Preservation of ECO proof of origin and supporting documents
- Article 26	Discrepancies and formal errors
TITLE V	ARRANGEMENTS FOR ADMINISTRATIVE COOPERATION
- Article 27	Mutual assistance
- Article 28	Verification of proofs of origin
- Article 29	Dispute settlement
- Article 30	Penalties
- Article 31	Free Zones
TITLE VI	FINAL PROVISIONS
- Article 32	Sub-Committee on customs and origin matters
- Article 33	Annex
- Article 34	Goods in transit and storage
- Article 35	Amendments to the Protocol
ANNEX:	ECO proof of origin and application for an ECO proof of origin